

Brug af Jord i offentligt Eje blev forelagt den 2. Oktober, altsaa medens Krigen endnu rasede, og Forholdene har jo forandret sig ret betydeligt, siden Vaabenstilstanden indtraadte. Det har ført til, at man nu mener bedre i nogen Grad at kunne overse Forholdene, skønt det kan være vanskeligt nok endda; endnu staaer der jo store og mørke Skyer paa Folkenes Himmel. Lovforslaget om Brug af Jord i offentligt Eje blev, netop fordi Forholdene den Gang fremdeles nogenlunde var de samme, forelagt i samme Skikkelse, som det var vedtaget i Folketinget.

Der er antydet visse Ændringer, der skulde foretages i dette Lovforslag, og jeg deler ganske de Ønsker, som i saa Henseende er fremsatte, og er ogsaa overbevist om, at disse Ændringer vil blive foreslaaet. Udtalelserne er for det første gaaet i Retning af, at de Laan, der er stillede til Raadighed til Opførelse af Bygninger, er for smaa, og at man maa gaa op til i det mindste $\frac{9}{10}$ af det Beløb, som Bygningerne vil koste; det kan godt være, at det maaske bliver nødvendigt at gaa endnu højere.

Meningen med dette Lovforslag om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje er den, at Staten, eller man kan gerne sige Samfundet, paatager sig den Risiko, som er forbundet med at være Jordejer under faldende Konjunkturer. Nu er vi oppe paa en Højdekonjunktur, haaber man i hvert Fald; derfor synes jeg ligesom forskellige ærede Talere, at det er en vel stor Byrde for den Ungdom, som netop nu skal skaffe sig Hjem, at de skal begynde med saa overordentlig høje Priser paa Jord og Bygninger. Vi anser det for nødvendigt, at Samfundet bidrager til sammen med dem at bære Risikoen derved.

Med Hensyn til selve Jorden er der ogsaa lagt et andet Princip til Grund, som jeg tillægger Vigtighed, og som jeg formoder kan have Betydning gennem Tiderne, idet man indfører et Brugsforhold, hvorom den ærede sidste Taler (N. P. Jensen) sagde, at han ikke rigtig kunde forstaa, om det var Eje, Fæste eller hvad det var. De vedkommende faar ganske den samme Ret over Jorden til Brug som enhver Ejer, men de faar blot ikke en bestemt Afgift at udrede til Staten for den Jord, de har faaet; Afgiften veksler, efterhaanden som Jordens Værdi stiger og falder. Det er denne Form for Brugsforhold, som jeg mener vil holde gennem Tiderne. Med Hensyn til Bygningerne er

der i Øjeblikket ganske lige saa store Vanskeligheder som med Hensyn til Jorden; derfor er det rimeligt, at Staten eller Samfundet i Tider som disse ogsaa paa dette Punkt yder sin Hjælp.

Det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) omtalte dette Forhold, og jeg er ganske enig med ham i hans Opfattelse deraf. Hvis man nu anslaaer Udgifterne ved at opføre Bygninger i Øjeblikket til 100 pCts Forøgelse i Forhold til Tiden før Krigen og regner med en Rente af Byggesummen paa 4 pCt., saa kunde man hjælpe dem, der nu vil opføre Bygninger, ved, at de foreløbig kun skulde svare 2 pCt. i Rente; men dersom Byggepriserne gaar længere ned, saa der kun bliver en Forhøjelse af 50 pCt. fra før Krigen, skulde der svares 3 pCt., og naar man naar de samme Konjunkturer som før Krigen, skulde der svares den fulde Rente. Det vil med andre Ord sige, at selv om Priserne paa at opføre Bygninger i Øjeblikket er meget høje, saa skulde Renten i hvert Fald ikke være saa høj, at den svarede til Byggesummen. Afdrag af Kapitalen skulde selvfølgelig hvert Aar betaales. En saadan Ordning vilde være en god Hjælp, og jeg tror, at det er nødvendigt, at vi kommer disse unge Mennesker til Hjælp, som vil bygge paa Landet.

Med Hensyn til selve Lovforslagene har jeg faaet Indtryk af, at Uenigheden ikke er saa stor, som man maaske havde tænkt, før Forhandlingerne begyndte. Jeg mener, at der er al Udsigt til at opnaa Enighed baade om dette Lovforslag, om det, som Justitsministeren har fremsat, og om det, som Kirkeministeren har fremsat. Hvad der har vist sig mest Uenighed om under Forhandlingerne, er Bestemmelsen om Ekspropriation.

Det ærede Medlem fra Ribe (Brorssen), som var Ordfører for Venstre, gjorde opmærksom paa, at han og hans Parti var imod de periodiske Vurderinger ifølge Lovforslaget om Vilkaar for Bortsalg af Jord i offentligt Eje, men han indrømmede dog, at han vilde være med til at foretage to Omvurderinger. Det ærede Medlem glemte vist at føje til, at han vilde være med til ved Ejerskifte at foretage en Vurdering, og at denne Værdistigning paa Jorden ikke skulde tilfalde Ejeren — i alt Fald har man faaet det Indtryk af de Artikler, det ærede Medlem har skrevet i Bladene, at han ogsaa vilde være med dertil. Men naar det ærede Medlem er kommet saa langt, at han vil foretage to Omvurderinger, ser jeg ikke,